

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 103. Quid circa Clericatum & Ordines prærequisitos vel Beneficio annexos sit addendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

tere coram Episcopo vel Vicario professionem fidei, & spondere obedientiam Papæ, etiam Sede Romanâ aut Episcopali vacante: idem fieri debet, quoties novam Parochiam accipit, uti statuit *Trid.* suprâ: ad idem tenetur, etiam si obtineat Parochiam per resignationem, alioquin peccat mortaliter & tenetur restituere fructus perceptos post illos duos menses, usquedum professionem illam faciat; prius tamen post sententiam iudicis, uti cum aliis *Barb. de Off. Parochi c. 4.*

Q. 103. Quid circa Clericatum & Ordines 741
prærequisitos vel annexos beneficio sit notandum.
R. Seqq.

§. I. Clericatus dicitur à κληρος, Sors vel hæreditas, eò quòd Clerici in sua Ordinatione assumantur in hæreditatem Domini vel assequantur hæreditatem in Domino, uti dicitur *Cap. Cùm secundum*, 16. de præb. Acquiritur autem Clericatus per primam tonsuram.

§. II. Ad quòdcumque beneficium Ecclesiasticum, aut etiam ad pensiones super fructibus beneficii, per se loquendo & ordinariè prærequiritur Clericatus, quia laicus non potest possidere jus spirituale, *Cap. Si quis deinceps*, & seqq. 16. q. 7. *Lott. l. 1. q. 4. n. 121. Corr. l. 1. c. 5. n. 156. & à n. 163.* Nec sufficit esse destinatum ad Clericatum, aut communiter haberi pro Clerico, quia licet communis error possit reddere illa valida, quæ talis facit, non tamen reddit eum in se habilem ad aliquid, *Paris. Leur. p. 3. q. 353. n. 2.* Nec sufficit Clericatus conjugati, quia jus eum habet tanquam laicum, *Paris. Leur. n. 3.* Nec etiam sufficit laicatus Religiosi, qui tantùm gaudet privilegio Canonis, *Butr. Paris. Rebuff. Leur. n. 4.* Imò præsentatio aut electio alicujus non actu Clerici, aut prius tonsurati post expeditionem litterarum,

rarum, etiam antequam eas obtineat, est ipso jure nulla, *Passer. de Elect. c. 25. à n. 335. Corr. à n. 109.* Nec validatur per supervenientem Clericatum, uti putat *Corr. n. 101.* Idem est de tonsurato ab alieno Episcopo sine dimissoriis, quia cum sit suspensus & careat executione, est, ac si non haberet Clericatum, *Corr. n. 150. Paris. Leur. q. 355.* Debetque Clericatus exprimi in impetratione beneficii, *Paris. de Resign. l. 4. q. 2. n. 9. Lott. l. 3. q. 35. à n. 1. Dixi 1.,* per se loquendo, nam fundator potest disponere, ut infans usque ad Clericatum habeat beneficium titulo sæculari, *Garc. p. 1. c. 2. n. 31.* Item Papa potest concedere beneficium laicis, etiam fœminis, *Barb. de Pot. Ep. alleg. 72. n. 75. Corr. à n. 135.* Vide *Leur. p. 1. q. 302. & seqq. Dixi 2.,* ordinariè, nam potest laicus præsentari in tempus habile, v. g. *præsento, quamprimum fuerit tonsuratus; præsento & peto ei dari tonsuram,* dummodo hanc recipiat intra tempus præsentatori concessum, *Gutt. Paris. Lamb. Garc. p. 7. c. 1. à n. 28. Corr. l. 4. c. 6. n. 31.* Item, si præsentetur per litteras, satis est esse Clericum, quando præsentatio exhibetur habenti instituere, *Garc. n. 32. Leur. p. 2. q. 158. n. 3.* Testatur etiam *Paris. apud Leur. p. 3. q. 353. n. 1.* Rotam aliquando resolvisse, quòd sufficiat, si præsentandus fuerit proxime clericandus, quia tum non est penitus indignus, cum ante institutionem sit tonsuratus. Non est tamen opus Clericum præsentandum incedere in habitu & tonsura, quamvis id à *Sixto V.* requiratur ad instituendum, *Corr. n. 32. Leur. n. 4.,* sed illa *Constit.* non est valde recepta usu. Ad præfecturam regularem non prærequiritur Clericatus, uti dictum est n. 410. Vide *Leur. p. 1. q. 310. 323. 324.*

743

§. III. Si quis ante primam tonsuram susceperit Minores & in his ministraverit, si hoc delictum maneat

neat occultum, nec ad forum contentiosum deductum fuerit, est quidem irregularis, sed Episcopus potest dispensare, uti habet *Trid. Sess. 24. c. 6. de Ref.* Si non ministrarit, non est irregularis; putat tamen *Sperell. decis. 114.* fori Eccl. non esse per 4 Minores capacem beneficii sed adhuc requiri tonsuram, quam cum Canonistis contra Theologos docet esse Ordinem, sed oppositum videtur dicendum, nam sicuti qui sine ullo alio Ordine fieret Sacerdos, esset Clericus, quia addiceretur cultui & officio divino, & iniret statum Ecclesie proprium, ita etiam qui ordinaretur Minoribus sine tonsura.

§. IV. Præter tonsuram non prærequirit jus commune aliquem Ordinem ad ullum beneficium, sed satis est beneficiandum esse habilem, ut intra annum suscipiat Ordinem beneficio annexum, *Lott. l. 2. q. 47. n. 13. Covr. l. 2. c. 10. n. 84.* Computatur autem hic annus à die pacificæ possessionis, *Passer. n. 368. Barb. ad Trid. Sess. 22. c. 4. & de Canonicis c. 16. n. 7.* Debetque hunc Ordinem tum recipere, quamvis possideat tantum partem reddituum, *Gl. Laym. Leur. q. 319.* Et si post monitionem negligat recipere, potest declarari ipso jure privatus beneficio per Statutum *Conc. Constant. Sess. 43. de dispens.*, uti habet declaratio Cardinalium; quod etiam poterit facere Capitulum, si sit exemptum, *Less. in auct. V. beneficium, cas. 20.* Posse tamen quoad beneficia simplicia in hoc dispensare Episcopum & Capitulum, docent *Abb. Laym. & Leur. q. 322.*, si id per fundationem non requiratur.

§. V. Ad electionem in Episcopum, sub pœna irritationis faciendæ, prærequiritur secundum *Barb. de Pot. Ep. alleg. I. n. 37.*, ut sex mensibus antè fuerit presbyter, vel, uti probabilius docent *Less. l. 2. c. 34. n. 98. Gastrop. t. 13. d. 4. p. 7. n. 2. Passer. à*

n. 352., saltem Subdiaconus: & cum electus Episcopus secundum *Trid. Ses. 23. c. 2. de Ref.* teneatur consecrationem recipere intra tres menses, non possit autem consecrari, quin sit Sacerdos, tenetur intra tres menses à die Confirmationis fieri Sacerdos, *Passer. n. 354.* Ad praelaturas autem Episcopatu inferiores præter tonsuram sufficit Subdiaconatus, *Passer. n. 357.* Vide *Leur. q. 314. & seqq.*

746 §. VI. Ubi divisio Canonicatum præcepta per *Trid. Ses. 24. c. 12.* non est introducta, sufficit prima tonsura, ut quis etiam in Cathedrali sit Canonicus. Et quamvis secundum dicta n. 397. aliquis sine Subdiaconatu non possit habere votum in Capitulo, tamen habet turnum ordinarium, optationem præbendæ & alia similia, nisi obstet consuetudo vel speciale statutum. Vide *Leur. q. 318.*

747 §. VII. Si Abbas, Præpositus, Decanus, Archipresbyter, quibus Cura incumbit, non fiant Sacerdotes; item si Archidiaconus non fiat Diaconus intra annum, privandi sunt, *Cap. Vt Abbates, de æt. & qual. præfic., Cap. Cum in cunctis, de Elect., Trid. supra, Nav. Sanch. Passer. n. 370.* Reliqui beneficiati in Cathedrali vel Collegiata intra annum non recipientes Ordinem annexum, secundum *Trid. Ses. 22. c. 4.* privandi sunt mediâ parte distributionum ordinarium, licet horis inter sint, usque dum Ordinem requisitum recipiant, item voce in Capitulo. Vide *Passer. à n. 377. & Leur. q. 320. n. 5.* Quod si moniti adhuc negligant, declarari possunt privati, uti dictum n. 744. Vide tamen dicta n. 256., nam multis locis consuetudo videtur præscripsisse.

748 §. VIII. Si Parochus intra annum à die pacificæ possessionis, aut secundum *Castrop. d. 5. p. 6. n. 2.* à die, quo eam accipere potuit, neglexerit fieri Sacerdos,

cerdos, ipso jure est privatus, Cap. *Licet* 14., de Elect. in 6., *Laym.* aliique cum *Leur.* q. 320. Quod tenet *Passer.* n. 364., quamvis primo anno nullos fructus percipiat: estque præterea illâ vice incapax istius beneficii, etiam ante omnem sententiam, uti communissimè omnes cum *Sanch.* in Conf. l. 2. c. 2. d. 22. contra nonnullos apud *Barb.* de Off. Paroch. c. 5. n. 9. & 13., qui dicunt non teneri dimittere nisi post sententiam, quod probabile esse agnoscit *Castrop.* n. 6., quia nemo videtur teneri tales poenas in se exequi: hinc etiam *Henriq. Garc.* & alii cum *Barb.* n. 12. admittunt in conscientia non vacare, donec spoliatur. Eadem autem obligatio est in Vicariis & aliis similibus beneficiis curatis, *Castrop.* n. 12.

§. IX. Si lis aliquantum periculosa initio vel per decursum anni oriatur, potest differri susceptio Ordinis, quia non est æquum; ut quis obligetur ad onus propter beneficium, quo fortè privabitur, *Garc. Castrop.* n. 3. Excusant etiam dispensatio & impedimenta legitima, de quibus *Castrop.* à n. 9. Porro Episcopus quoad hoc de jure antiquo dispensare poterat in unico casu, nempe cum Parocho, etiam ad septennium studiorum causâ, sed de hoc vide dicta l. 3. p. 1. n. 748.

An sufficiat Ordo ante ætatem per dispensationem receptus, dicitur n. 802. & 822.

Q. 104. Quid circa legitimos & illegitimos sit præterea addendum. R. Illegitimi omnes, sive sint naturales sive spurii, sunt irregulares & inhabiles ad quodvis beneficium, Cap. *Cum in cunctis*, Cap. *Innotuit*, de Elect., Cap. *Ut filii*, de filiis præsb., Cap. 1. eod. tit. in 6. Probabile tamen est provisionem illegitimi non esse ipso jure nullam, *Passer.* & alii cum *Leur.* p. 1. q. 288. Hic præcipue